

Læreplan for Børnehuset Bøgen – Dagtilbud Skanderborg by

Revideret 14.12.2022

Organisering af Børnehus:

Børnehuset Bøgen er et specialpædagogisk tilbud til børn i alderen 0-6 år, som er normeret til 15 børn. I perioder kan der være færre eller flere børn indskrevet. Fælles for børnene er, at de har behov for en særlig tilrettelagt specialpædagogisk indsats for at kunne trives, lære og udvikle sig.

Børnehuset Bøgen er en del af Dagtilbud Skanderborg By, som består af 6 huse. Børnehuset Bøgen er placeret i samme bygning som Børnehuset Dyrehaven, der er et alment børnehus for 0-6-årige. Børnehusene flyttede i 2021 i nye omgivelser med fælles faciliteter og fælles naturlegeplads.

Medarbejdergruppen består af pædagoger, pædagogstuderende og daglig leder. Der er et tæt samarbejde med logopæd, psykolog, fysio- og ergoterapeut m.fl. Ved behov inddrages fagpersoner som f.eks. sundhedsplejen, synskonsulent, VISO eller andre.

Hvert barn har tilknyttet en primærpædagog. Primærpædagogen er barnets nære voksen, der tager imod barnet og forældrene ved start i Børnehuset Bøgen. Primærpædagogen har sammen med forældrene ansvaret for udarbejdelse og evaluering af handleplaner, samt det tværfaglige samarbejde med andre fagpersoner.

Pædagogisk grundlag:

- Fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø.

I Børnehuset Bøgen arbejdes der med udgangspunkt i børnenes individuelle handleplaner samt læreplanstemaerne i alle dagligdagens aktiviteter.

Når hverdagens aktiviteter planlægges, tages der udgangspunkt i læreplanen og der sættes fokus på et tema. Handlings-lærings-cirklen anvendes i forhold til planlægning, refleksion og evaluering. Der tages udgangspunkt i følgende spørgsmål: Hvor vil vi hen? Hvor er vi nu? Og hvad er næste skridt? Børnenes hverdag dokumenteres på Aula gennem beskrivelser, billeder og/eller film.

I den fysiske indretning medtænkes børnenes forskellige udviklingsniveauer i forhold til muligheder for leg. Der indrettes "kodede rum", som både inspirerer og inspireres af børnenes forskellige lege og interesser. Rummene indrettes, så der er mulighed for stille såvel som fysiske aktiviteter.

Børnene er medbestemmende i dagens aktiviteter ved f.eks. at vælge et tema for kreative processer. De færdige produkter synliggøres i udsmykningen af lokalerne. Der er fokus på at udsmykningen befinder sig i børnehøjde, således at børnene selv får øje på og glæde af deres kreationer i hverdagen. Det æstetiske udtryk har betydning for børnenes selvtillid og giver forældre et indtryk af børnenes hverdag.

Hverdagen i Børnehuset Bøgen er struktureret i form af ugeplaner udformet ud fra individet og gruppens behov, hvoraf det fremgår hvilke børn og voksne, der skal være sammen i dagens aktiviteter. De børn, som kan profitere af det, har et skema med piktogrammer, der illustrerer dagens aktiviteter og hjælper barnet med at få overblik over dagen. Pædagogen er ansvarlig for at dagens aktiviteter og samvær bliver positivt og derved skaber læring. Pædagogen er rollemodel og går foran, ved siden af og bag ved barnet alt efter behov, såvel i leg som i aktiviteter.

Alle børn skal føle sig som en betydningsfuld del af et fællesskab og mødes med positive forventninger og anerkendelse. Når der opstår konflikter mellem børnene, tages der udgangspunkt i problemet og ikke i

Læreplan for Børnehuset Bøgen – Dagtilbud Skanderborg by

Revideret 14.12.2022

barnets handling, og pædagogen bekræfter børnene og deres intentioner positivt. Pædagogen vejleder og guider børnene videre.

Læringsmiljø:

- Børneperspektiv, deltagelse, børnefællesskaber, sammensætning og forudsætninger.

Børnene deltager i ture ud af huset med henblik på at få fælles oplevelser, motion, motorisk træning, frisk luft, opleve naturen og årstidernes skift. Den nærliggende skov benyttes flittigt, og der arbejdes med f.eks. projekter omkring krible-krable og fugle. Her eksperimenteres f.eks. med forstørrelsesglas, livet under træernes bark, hvilket undersøges og der samles viden omkring de forskellige fund på iPads og i bøger. Der tages udgangspunkt i børnenes spontane idéer, som f.eks. at klippe eller tegne dyrene i pap og lave udstillinger med børnenes fund. Før et projekt igangsættes, laves der i samarbejde med børnene et mindmap, for at være nysgerrig på, hvad de i forvejen ved om emnet. I projektet tages der blandt andet udgangspunkt i disse ting. Ved projektets afslutning laves der endnu et mindmap, for at evaluere forløbet og der tales med børnene om, hvad de har lært.

I alle aktiviteter er der opmærksomhed på sprog og kommunikation. Ved behov anvendes der tegn til tale og symbolkommunikation. Efter behov tilbydes der individuel sprogræning. Her laves der, i samarbejde med logopæd, et fast program til det enkelte barn. Generelt anvendes der piktogrammer til at understøtte det verbale sprog.

Motorik og bevægelse er en naturlig del af hverdagen. Ved behov arbejdes der med individuelle handleplaner om motorisk træning. I forhold til sansemotorisk træning anvendes snoezelrummet, som er et sanserum, hvor sanserne påvirkes via bevægelse, lys, lyd og varme. Her anvendes blandt andet massage for at styrke relationen mellem barn og voksen, øge barnets kropsbevidsthed og nærvær. Anden sansemotorisk træning er f.eks. vandleg, fodspa, badekar og leg med forskellige materialer og konsistenser.

Alle børn prøver i løbet af deres tid i Børnehuset Bøgen at gå til ridning en gang hver anden uge. Ridning styrker børnenes balance og muskulatur. Børnene får sansemotorisk stimulation og en intensiv oplevelse af samvær, nærvær og fællesskab.

Der arbejdes med dannelse i hverdagssituationer og faste rutiner. Trygheden i de faste rutiner giver børnene mulighed for at lære normer og øve færdigheder i dagligdagen, samt giver børnene oplevelsen af at være betydningsfulde i hverdagen. I rutinerne er pædagogerne opmærksomme på at give tid og guidning til det enkelte barn.

NUSSA – neuroaffektiv, udviklingsorienteret, struktureret, social aktivitet - er en legebaseret metode, hvor der arbejdes med børnenes sociale og følelsesmæssige udvikling. Der er i Børnehuset Bøgen uddannet fire NUSSA-instruktører. Der dannes mindre børnegrupper, som deltager i NUSSA forløb. Det sker under hensyntagen til børnenes individuelle behov og der er mulighed for at gøre det i samarbejde med Børnehuset Dyrehaven. Metoden medtænkes derudover i den daglige pædagogiske tilgang og anvendes i de daglige aktiviteter

Børnenes spontane idéer giver inspiration til indretning af læringsmiljøet. Et eksempel herpå: En aktivitet starter med, at der sidder ved et bord og tegnes. Børnene får en idé om at ville have blyanter med ind i en hule. Tegneaktiviteten flyttes ind i hulen og der bruges lommelygter til at lyse med. Hermed får børnene medbestemmelse, aktiviteten videreudvikles og der skabes et nyt rum og en positiv stemning.

Læreplan for Børnehuset Bøgen – Dagtilbud Skanderborg by

Revideret 14.12.2022

Der skabes mulighed for deltagelse i forskellige former for fællesskaber. Det kan være små som store fællesskaber, relationer på tværs af Børnehuset Bøgen og Børnehuset Dyrehaven, motorik og leg i multihal, storbørnsgruppe, fælles samlinger og samarbejde med lokalområdet, herunder vores nabo Sølund.

Nest: I efteråret 2020 og i 2021 blev medarbejderne uddannet i Nest og det er løbende blevet implementeret i Børnehuset Bøgen. Nest er en metode, der har fokus på læringsmiljøer og børnefællesskaber. Nest indføres i 0-6 års området med henblik på at understøtte inklusion. Nest skal bidrage til at skabe pædagogiske rammer, så alle børn uanset kulturel og social baggrund samt kognitiv forudsætning er en del af fællesskabet.

I NEST er der fokus på:

- Etablering af et fælles fundament (børn er mere ens end forskellige, børn gør, hvad de kan)
- At alle børn hver dag oplever at føle sig som en betydningsfuld medspiller i et fællesskab.
- En fælles pædagogisk tilgang (at arbejde med struktur, forudsigelighed, visuelle støttesystemer for alle)
- En særlig måde at samarbejde på, med fokus på tydelige roller og opgavefordeling (samarbejdsmodeller)
- Et fællessprog – (hvordan taler vi *om* børn, hvordan taler vi *til* børn, hvordan taler vi *med* børn)
- Anvendelse af fælles metoder i hele institutionen – (Der uddannes medarbejder i flere huse og Nest bliver et fælles grundlag i Børnehuset Dyrehaven)

Børn i udsatte positioner:

Børnene i Børnehuset Bøgen har udfordringer på et eller flere områder, socialt/følelsesmæssigt/kommunikativt og/eller motorisk. Pædagogikken og strukturen er tilrettelagt ud fra dette.

Børnene deles i mindre grupper, afhængigt af børnenes udviklingsniveau og aktiviteterne. Der skabes mulighed for, at barnet kan få en pause og kan gå til og fra gruppen efter behov. Dagens struktur gøres tydelig for børnene ved hjælp af piktogrammer.

Det tages udgangspunkt i viden om barnets forudsætninger og ressourcer. Der arbejdes med de mål, som fremgår af det enkelte barns udviklingsbeskrivelse og individuelle handleplaner. Der arbejdes ud fra barnets nærmeste udviklingszone, så barnet får oplevelsen af mestring, og dermed lærer af sine succeser og får mod på at lære nyt.

Der lægges især vægt på relationer mellem barn-barn og barn-voksen, bl.a. i nussa forløb og med vejledt deltagelse i leg. Gennem disse aktiviteter sikres, at alle børn indgår i et fællesskab.

Der er i aktiviteter, leg og daglige rutiner fokus på pædagogens tilgang, hvor pædagogen er i øjenhøjde med barnet, samt på mødeøjeblikke og på nærvær. Pædagogen tilstræber at italesætte børnenes intentioner samt vise positive forventninger og anerkendelse til barnet. Når barnet frustreres/kommer i konflikt, mødes det med, at pædagogen udtrykker forståelse for barnets følelser, italesætter intentionen, der gik forud og guider til hvordan barnet kan reagere hensigtsmæssigt.

Der er i aktiviteter, leg og daglige rutiner opmærksomhed på at støtte barnet i dets udvikling på alle områder, herunder følelsesmæssigt, socialt, kommunikativt og motorisk.

Læreplan for Børnehuset Bøgen – Dagtilbud Skanderborg by

Revideret 14.12.2022

--

Forældresamarbejde:

- Dialogiske samtaler om barnets udvikling, læring og trivsel og dannelse.

Forældresamarbejdet indledes med at forældrene er på for-besøg, hvor de bliver præsenteret for Børnehuset Bøgen og forældrene fortæller om deres barn. For nogle forældre kan det have været en vanskelig proces at nå til erkendelse af, at deres barn har behov for et specialpædagogisk tilbud. Der lægges vægt på at møde forældrene og at støtte dem undervejs til en oplevelse af, at tilbuddet giver barnet de bedste muligheder for trivsel, læring, dannelse og udvikling.

I Børnehuset Bøgen efterstræbes det, at der indgås i et dialogisk samarbejde med forældrene. Målet er at skabe et samarbejde, hvor forældrenes unikke viden om deres barn inddrages i det pædagogiske arbejde. Ligeledes kan pædagogens faglige viden anvendes til vejledning i hjemmet. Derfor er det vigtigt at forældre og pædagoger samarbejder om at være nysgerrige på børnenes perspektiver og i fællesskab efterstræber at blive klogere på de erfaringer, som børnene gør sig i læringsmiljøet.

Helt konkret starter samarbejdet omkring det tidspunkt hvor barnet indskrives i Bøgen. Her afholdes en opstartssamtale mellem forældre, primærpædagog og daglig leder, hvor forældrene fortæller nærmere om deres barn. Inden barnet starter i Børnehuset Bøgen tilbydes et hjemmebesøg af primærpædagog og daglig leder i barnets hjem, for at få et nærmere kendskab til familien og indgå i en tættere relation. Hvis barnets tidligere har været tilknyttet en institution aftales også et overleveringsmøde med den gamle institution, forældre, primær pædagog og daglig leder. Efter to-tre måneder afholdes der forældresamtaler, hvor der udarbejdes en handleplan for barnet og det aftales, hvilke opgaver der varetages af Bøgen og hvor forældrene kan byde ind.

Efter indkøringsforløbet vil der løbende være forældresamtaler mellem forældre og primærpædagog, hvor der er mulighed for at invitere øvrige fagpersoner med. Her formuleres, justeres og evalueres handleplaner blandt andet. Derudover afholdes to gange årligt, eller ved behov, tværfaglige samarbejds møder, hvor alle der har relevans for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse deltager. Rammen for disse møder er Dialogmodellen, hvor der tages udgangspunkt i hvad der lykkedes, hvad der udfordrer og hvad der er næste skridt. I forbindelse med disse møder revisiteres børnene. Det betyder at forældrene to gange årligt skal tage stilling til, om de oplever at Børnehuset Bøgen er det rette tilbud til deres barn. Barnets primærpædagog udarbejder to gange årligt en Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse, der giver et helhedsbillede af barnet. Denne bidrager med viden til udarbejdelsen af ovenstående handleplaner samt dialog på møder.

Der samarbejdes i det daglige ved aflevering og afhentning af børnene samt via Aula.

Børnehuset Bøgen har et aktivitetsudvalg, der planlægger arrangementer for børn og forældre, f.eks. julehygge, bedsteforældredag og legedag hvor også søskende kan deltage. Aktivitetsudvalget har mulighed for at søge fondsmidler til aktiviteter, som de oplever giver mening for børnene.

Samarbejde med lokalsamfundet:

I det omfang det giver mening for det enkelte førskolebarn, kan barnet deltage i aktiviteter med storbørnsgruppen i samarbejde med Børnehuset Dyrehaven, bl.a. i Sct. Georgs multihal sammen med flere andre børnehuse.

Læreplan for Børnehuset Bøgen – Dagtilbud Skanderborg by

Revideret 14.12.2022

I uge 41 deltager alle børn i et fælles motionsløb, hvor det også er muligt for forældre og naboer at deltage.

Naturområdet omkring Sølund med skov og Dyrehaven benyttes ofte. Børn og voksne beslutter i fællesskab formålet med at gå i skoven, f.eks. har de fokus på fugle, se dem, høre dem og finde spor.

Nogle af de ældste børn deltager sammen med Børnehuset Dyrehaven i "Vi skaber selv historien" i samarbejde med Skanderborg Museum.

Der er en gang årligt et samarbejde med Skanderborg Forsyning, hvor børnene får viden og læring omkring vand og vandets vej. I den forbindelse er børnene med på besøg ved hhv. et vandværk og et rensningsanlæg.

Biblioteket benyttes både i forbindelse med forskellige projekter, hvor der skal findes særligt materiale, og når børnene er optaget af et emne, der kan søges viden om. Ofte vælger børnene de bøger, der bliver lånt.

Der er et årligt besøg på et landbrug, hvor børnene kan komme tæt på dyrene, få mange sanseoplevelser og ny viden.

Børnene går til ridning på Hylke rideskole hver anden uge. Her får børnene brugt såvel sanser som motorik.

I øvrigt opsøges kulturelle arrangementer som f.eks. børnebio, teaterforestillinger og Sølund Musikfestivals børnearrangement.

Overgange:

- Overgang fra hjem til Børnehus samt fra Børnehus til skole

Før barnet begynder i Børnehuset Bøgen er der mulighed for at primærpædagog og daglig leder tager på besøg i barnets institution, hvis det opleves at give mening for barnet. Forældre og/eller pædagoger fra barnets institution har ligeledes mulighed for at besøge Bøgen sammen med barnet.

Der afholdes et overleveringsmøde mellem barnets forældre, institution og Børnehuset Bøgen inden barnet begynder.

Vi tilbyder at primærpædagog og daglig leder besøger familien før barnet begynder eller umiddelbart efter barnets opstart, for at få en tættere relation til barn og forældre og dermed skabe den bedste overgang.

I det år hvor barnet fylder 6 år, indkaldes forældrene til et tværfagligt samarbejds møde, hvor deltagerne er primærpædagog, daglig leder, psykolog, skoleleder fra distriktsskolen samt evt. andre relevante fagpersoner. Målet med mødet er at afklare barnets behov for støtte i et kommende skoletilbud. Efter mødet udarbejdes der en PPV (pædagogisk psykologisk vurdering) ved psykologen. Materialet indsendes til visitationsudvalget inden d. 1. februar. Visitationsudvalget træffer en beslutning om skoleplacering ud fra det støttebehov der er beskrevet for det enkelte barn. I april/maj sendes der forslag om skoleplacering ud til forældrene, hvorefter forældrene har mulighed for at besøge den anviste skole.

Børnene fra Børnehuset Bøgen visiteres oftest til et specialpædagogisk skoletilbud. Ved overgang til skole afholdes et overleveringsmøde og der er gensidige besøg mellem Børnehuset Bøgen og skole. Når det skønnes hensigtsmæssigt, kan primærpædagogen følge med i skolen i nogle timer i den første tid.

Læreplan for Børnehuset Bøgen – Dagtilbud Skanderborg by

Revideret 14.12.2022

Evaluering og dokumentation:

I Børnehuset Bøgen arbejdes der med evaluering på forskellige måder. Handleplaner på det enkelte barn evalueres løbende på gruppemøder samt i dialog med barnets forældre. Der anvendes KVALID skemaer af personalet, som er et værktøj til dialog og evaluering i personalegruppen af, hvad der er god pædagogisk praksis.

Der arbejdes med et bestemt fokus (f.eks. et tema fra den styrkede pædagogiske læreplan) eller et bestemt projekt (f.eks. svampeprojekt i efteråret) over perioder. Disse evalueres med udgangspunkt i handlingslærings-cirklen, samt ud fra de seks læreplanstemaer.

Derudover tilstræbes der at arbejde mere med visuel dokumentation, f.eks. med børnetegninger/fotos el.lign. i børnehøjde.

Der udarbejdes en DPU (Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse) på alle børn to gange årligt. Dette er et redskab til at afklare og evaluere hvor barnet udviklingsmæssigt befinder sig og hvad næste skridt for barnets udvikling skal være. DPU'en fremlægges og drøftes med forældrene på et møde, og primærpædagogen og forældrene afstemmer sammen hvilke handleplaner DPU'en giver anledning til.